HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דסניא ליה. ליכס: והולד ממזר. כר"ע: **נעדי הומה.** שהמתרגמים הזיזו את הרמזים ותמרו עמנו סייעה דרחמנא היזיקינהו כדכתיב ודרשו הסופרים היעד והנה עד שקר (דברים יט) ומוקמינן ליה בעמנו סייעה דרחמנא מכות (דף ה.): **שלנגם לניפה.** ולינקבא לנעלה: **סיפא דקתני כו'.** הא עד אחד מהימן בתמיה מי מהימן עד אחד לומר מתה אסתך ליפת לחותה: **אלא.** לא תידוק מיניה הא עד אחד מהימן דהיא נופה לינטריך לנשמועי' דלא מהימנא ותליכא דר"ע לינטריך דסד"ש הוחיל ואמר ר"ע יש ממזר מיבמה לנוק מייבת מקלקולה וכי תימרי מת יבמי תגבת קמ"ל דלא מהימנא מהימנת מהום דזימנין דסניא ליה ולכדמרי סניא ליה. ותיש דגרס קמ"ל דלקלקולה דידה מייבת כגון מת בעלי דלי תמי בעלה תמרינן תלת מזה ומזה וכל קלקולי דמתניתין דה הלכך מהימנת לקלקולה דזרעה כגון מת יבמי דלי נמי מסקרא לה מקלקלה אלא זרעה ותפילו לר"ע לא חייבת ולא נהירא לי דהא לר"ע היא נופה מקלקלה בכל קלקולי דמתני' כדתנן במסכת גיטין (דף פ.) ולעיל בגמעתין[ו] מייתינן לה בתיובתא הכונס את יבמתו והלכה לרתה ונימת כו' תלת מזה ומזה וכל הדברים האלו הא ומוקימנא כר"ע אלמא בזמה לנוק נמי חיית לן כל הני קלקולי ועוד מי ליכי לה מיקלקלה למה לי למיתניי כלל הא מפיפא שמעינן לקלקולה דזרעה לה חייבת דקתני אינה נאמנת לומר מתה אחותה שאשכנם לביתה והני ולכי לכבי הכל ממזרים ניכהו וקתני הלא מהימנת וכ"ם מת יבמי דמייבי לאוין בעלמא נינהו אלא הא ק"ק לינטריך לאשמועינן דאע"ג דלייבי מיקלקלה דתלת מבעלה ומיפס לה מהימנת מהום דזימנין דסניא ליה: **לאיסור כרת.** לומר מת בעליך הנאתי: **לה נאנגרשה אלא מאישה.** כגון שכתב לה גט ואמר לה הרי את מגורשת ממני ולי את מותרת לכל אדם אלא נאנגרשה זו לגמרי אלא מאישה נפקדה: **פסולה לכהונה.** אס את וחותרה לינשא: ס"ג **והיינו ריח הגט דפוסל נלכהונה: מתני' מוחזק לחזור לו.** דקדושי שניה אינן כלום והרי היא כזנות ואמר בגמ' (נקמן נה.) חותה שכיבתה חוקרתה ואין שכיבת אחותה חוקרתה: ומותר

דסניא ליה אמר להו רב ששת תניתוה אמרו לה מת בעליך ואח"כ מת בנך ונשאת ואח"כ אמרו לה חילוף היו הדברים תצא והולד ראשון ואחרון ממזר היכי דמי אילימא תרי ותרי מאי חזית דסמכת אהני סמוך אהני ועוד ממזר ספק ממזר הוא וכ"ת לא דק הא מדקתני סיפא הראשון ממזר והאחרון אינו ממזר ש"מ דדוקא קתני אלא לאו אחד וטעמא דאתו בי תרי אכחשוה הא לאו הכי מהימן לעולם תרי ותרי וכדאמר רב אחא בר מניומי [ו]בעדי הזמה הכא נמי בעדי הזמה א"ל רב מרדכי לרב אשי ואמרי ליה רב אחא לרב אשי ת"ש [ז]אין האשה נאמנת לומר מת יבמי שאנשא ולא מתה אחותי שאכנם לביתה היא ניהי דלא מהימנא הא עד אחד מהימן וליטעמיך אימא סיפא אין האיש נאמן לומר מת אחי שאייבם את אשתו ולא מתה אשתי שאשא את אחותה הוא ניהו דלא מהימן הא עד אחד מהימן בשלמא גבי אשה משום עיגונא אקילו בה רבנן אלא גבי איש מאי איכא למימר אלא כי איצטריך לר"ע איצטריך סד"א הואיל וא"ר עקיבא יש ממזר מחייבי לאוין אימא חיישא אקלקולא [ח] דזרעא ודייקא קמ"ל [ט](דאקלקולא דידה חיישא אקלקולא דזרעא לא חיישא) רבא אמר [י]עד אחד נאמן ביבמה מק"ו [יא]לאיסור כרת התרת לאיסור לאו לא כל שכן א"ל ההוא מרבנן לרבא היא עצמה תוכיח דלאיסור כרת התרת לאיסור לאו לא התרת ואלא איהי מ"ט לא מהימנא דכיון דזימנין דסניא ליה לא דייקא ומינסבא עד אחד נמי דכיון דזימנין דסניא ליה לא דייקא ומינסבא: זה מדרש דרש רבי אלעזר בן מתיא וכו': [יב]אמר רב יהודה אמר רב הוה ליה לר' אלעזר למדרש ביה מרגניתא ודרש ביה חספא מאי מרגניתא [יג]דתניא [יד]ואשה גרושה מאישה [טו]אפילו לא נתגרשה אלא מאישה פסולה לכהונה והיינו ריח הגט דפוסל בכהונה: **מתני'** [טז]מי שהלכה אשתו למדה"י באו ואמרו לו מתה אשתך ונשא את אחותה ואח"כ באת אשתו מותרת לחזור לו

לחפילו נמת נתך ותח"כ מת בעליך קתמר להא לא תיבעי לך דכיון דנתמנת נומר מת בעלי ותמייבם ולא מייתינן למתמ מסקרא משום דמרחמת ליה דלמי הוה לן למימר למתמ לא דייקי סניא משום דמרחמת ליה ומסכה תעד ח"כ לא הוה לן להימנוה נמת בעלי ותמייבם דללמת מסקרא משום דמרחמת ליה אלא מועמ מלדקדק סניא דלייקי ותע"ג דלייקי סניא מ"מ היא נופה לה מהימנת לומר מת בנה ותמר לה מת בעלה אלא לחמינוה רבנן אלא נמייתת בעלה לחפוקה ממזקת אימור אחת אלא נאנגת אלא ידי דיוק אלא משום עגונת אלא לחפוקה ממזקת אימור ליכס לה לרבי להמינוה ותע"ג דלייקי סניא ויש להמינוה על ידי עד אחד (ג):

בי תיבעי לך יבמה לעלמא. להמס אימא למימר טפי לנה לייקי סניא משום דסניא ליה תע"ג דמשום דמרחמת ליה לה שבקה מלמידק משום הסונאת שבקה טפי שגדולה שנאת הסונאות מאהבת האוהבות ואכיה טפי דסניא ליה מדמרחמת ליה לכמאמע אסוף האמה אלוס (נקמן דף קיו. ודף קיח.) ועוד איומר קאה לה כאמתפוי לפניי כאמתוקה אומו ממה אנוס כאמוהבת אומו דכאמוהבת אומו אין לה כ"כ נוח כאמתפוי לפניו כי אמת יחלוץ ותפילו יכנוס אינה אמתה כל כך כי הכאה יש לה למנות כיולת בו או טוענים ממנו אבל אס אונאתו אינה יכולה להנגל ממנו להנאה לומר אס לא יחלוץ ועל כרחך נריכה ליגאה לנאנוי לה או תתענגן להכי מיבעיא ליה אי עיקר טעמא הוא מאוס לדייקך ותכא לא דייקך סניא ואי טעמא מאוס לעבידא לגיגלויי הוא אינה קאה לתמתך מאוס לעבידא פורתא ה"ק דייקך קאה תע"ג דסניא ליה ות"ת ומתי קמיבעיא ליה ותתנן בהאמה שהלכה (סה) שהיא נאמנת לומר מת בעלה ותח"כ מת בנה כיון דאיכי מהימנת כ"ם עד אחד ות"ל דאיכי מהימנת מאוס לאינה לה מיגו דאי בעי אמרה מת בעלי ואתקה מכן אבל בעד אינה יכולה לומיאה שמא שכיחוה (פו) או שונא אותה או היא עצמה תשולה לקלקלה היכא דמסמכה עליה ולא דייקך סניא ולכך אין להמינו כאותה לאיכי אינה מיגו ואיכו לית ליה מיגו דסבר אי אסהידנא אתרוייהו אבל ונעל לאוהיה כי אמעה נמי דמת בן אמכה עילותי ומיקלקלה ותפילו מהימן כאן עד בהנך תרתי בעי אכתי אינה למיבעי לקמן עד אחד בקטטה ועד אחד במלחמה דאינה דייקך טפי מהסה ותסה נמי הכי בעי אי עיקר טעמא מאוס דדייקך רבה או עיקר טעמא מאוס דעבידא לגיגלויי ולהכי אמכיען דיוקא זוטא כי הנהו:

ולימעמיך סיפא דקתני **אין האיש נאמן בו'.** ות"ת ל"ל למידק מסיפא מגופה הוא ליה לאקשויי היאך עד אחד נאמן לומר אתה אחותה שכתכם לביתה דמאי שיעורא דאבל אי מינסבא להאי מינסבא לאחרינא ואמר ר"י דהוי מלי לאקשויי גבי אשה שיך לומר עיגונא תפילו בכי האי גוונא דאמת לא אמרינן אבל אי אמרה אשתי מתה אסתך אחותה אסה לא אמרינן עיגונא דאפילו איהי מהימנא אמת לא אמרינן עיגונא דאפילו איהי מהימנא אסתך אחותה אסה